

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדני אשר" - בית שמש

פרשת וישלח תשפ"א | גליון תתכ"ח (שנה י"ח)

האם מותר להיות שדכן לזוג עכו"ם?

בפרשתן ל"ה י"א ויאמר לו אלהים אני אל שדי פרה ורבה וגו'.

יש לחקור האם מותר לישראל להיות שדכן של גוים או דילמא אסור, משום דמילד בן לע"ז כמו דאסרינן בע"ז כ"ו ע"א ונפסק כן ביור"ד סימן רנ"ד לישראלית להיות מייילדת של גויה מפני שמייילדת בן לע"ז.

הנה בשו"ת מהרי"א יור"ד סימן ר"ל ס"ק ב' נשאל האם מותר לזוג עכו"ם וז"ל מילתא פשיטא דשרי מק"ו, דגם לעשות רפואה כדי שהנכרית תתעבר מותר כמבואר בבדק הבית יור"ד סימן קנ"ד דדעת הרשב"א בח"א סימן ק"כ דמותו, וכותב שראה את הרמב"ן בעצמו שעשה רפואה לעכו"ם כדי שתתעבר.

ואפילו לשיטות רבינו יונה המובא שם דשלח איגרת לרמב"ן וכתב לו שם תבא עליך ברכה שאתה מרבה זרעו של עמלק, ואסר לעשות רפואה לעכו"ם כדי שתתעבר, התם ברפואה דווקא שתתעבר אסור, אבל שידוכין לבד כיון שאינו ברור שתלד או שתתעבר, והרי גם עכו"ם מצווים על לשבת יצרה כמו עבד כמבואר תוס' חגיגה ב' ע"ב, עיין גליוני הש"ס שם וכן התוס' בגיטין מ"א ע"ב א"כ מסייעים לו לקיים המצוה, ומכ"ש באופן שהישראל משתכר, ולכן נראה לי שמותר בלא שום פקפוק.

ומביא דמצא אח"כ בשו"ת חות יאיר סימן קפ"ח ומובא בבאר היטב יור"ד סימן ב' ס"ק ט"ו וז"ל המזווג בגוים אין איסור, ואין לומר, דלא עדיף ממה שאסור להניק ולהוליד, דכאן מי יימר שתוליד והוא גם רחוק ומי לנו גדול יותר מהרמב"ן שעשה לגוים רפואה שתלד כמו שכתב הרשב"א בתשובה, ומ"מ קבלתי מפי גדולים וזקנים כי המתעסק באלה לא יצא נקי בניו משום שמקדיח תבשילו, ויש רמז לזה במקרא לא תתחתן עם כ"י יסיר".

חזינן מכל הנ"ל דמדינא ליכא איסור אבל מ"מ כיון שכתב שקיבל שלא ישדכו אז כדאי שלא לעסוק בזה, וגם דרך השדכנים אצלם להיות מסובים בראש השולחן ויש לחוש שישתה יין נסך, לכן צריך למנוע מלהיות שדכן לעכו"ם, והיכא דאין לו ברירה יתנה עמם שאין צריך לבא לסעודה.

ובכנסת הגדולה יור"ד סימן קנ"ד הגהות הטור אות ט"ז כתב דיש להסתפק אם מותר לזוג עכו"ם, ומביא בשם מהר"ם חלאווה דאסור, אבל מסיק דמותו כיון דישראל נוהגין בו היתר, וכן בשו"ת זרע אמת ח"ג סימן ק"ו כתב להתיר לזוג עכו"ם ועיין בשו"ת בית דוד ליעטר סימן נ'.

איך סידר יעקב את המשפחה בסדר קדימה ואיחור כשיצא מלחמה עם עשיו

הרי זה איסור?

בפרשתן בראשית ל"ג וישם את השפחות וילדיהן ראשונה ואת לאה וילדיה אחרונים. ואת רחל ואת יוסף אחרונים.

וכותב רש"י: אחרון אחרון חביב.

וביותר מבאר זאת היונתן בן עוזיאל וז"ל ושוי ית לחינתא הינן ובניהן בקדמיתא, ארום אמר אילו אתי עשו לחבלא ברוביא, יעביד באילן ובגו פתגמא הדין נקום ונגח עמיה קרבא.

וכן כתב בפירושו הרד"ק: אחרון חביב אולי ינוח כעסו בהריגת הראשונים ויניח האחרונים.

יש להקשות: על יעקב איך סידר את המשפחה לפי סדר קדימה ואיחור, הרי זהו תוספתא מפורשת בפ"ו דתרומות הלכה כ"ג דסיעה של בני אדם שאמרו להם נכרים תנו לנו אחד מכם ונהרגהו ואם לאו הרי אנו הורגין את כולם, יהרגו כולם ואל ימסרו להם נפש אחת מישרא, וכך נפסקה ההלכה בפשטות ברמב"ם בפ"ה מה' יסוה"ת ה"ה, וכן בש"ע יור"ד סי' קנ"ז סעי' א' ואיך נהג על כגון דא יעקב לסדר סדר של קדימה להריגה, כך מקשה בדברי יחזקאל בפרשתו, וכן בפרדס יוסף בפרשתו, וכן בשו"ת ציץ אליעזר חלק י"ח סימן ס"ט.

איכא כמה תרוצים:

א. הנה אלקים יבקש את הנרדף, ואמרו במדרש שאפילו הרודף צדיק והנרדף רשע, השי"ת מבקש עלבון הנרדף להצילו מן הרודף, ולכן השפחות וילדיהן היו נרדפין, וידע יעקב שלא יוכל עשיו להרע להם, על כן שם אותם ראשונים, ואח"כ שם לאה וילדיה כי היו גם כן נרדפין קצת לגבי בני רחל, ואת רחל ובנה יוסף לא היו בכלל נרדפים לכן שם אותם באחרונה כי לא היה להם זכות נרדף, וזה מה שכתב רש"י אחרון אחרון חביב דכיון שהם חביבים ולא נרדפים על כן הוכרח להעמידם אחרון, כך תירץ בדברי יחזקאל בפרשתו.

ב. האיסור להקדים להריגה, רק היכא שמוסר בידים כעין שמבואר בתוספתא שהנכרים ביקשו להם שיתנו אחד להריגה, משא"כ כאן יעקב סידר את מחנתו למלחמה אבל לא מסר להם בידים להריגה, אי נמי רק היכא שברור שהוא מוסר להריגה אסור לתת להם, משא"כ יעקב סידר אותם למלחמה והרי יתכן שהם ינצחו במלחמה, כך תירץ הרב יעקב ישראל מיינער שליט"א לונדון, וכן הרב שלמה יואל שעהנברון שליט"א ירושלים, וכן הרב אליעזר מאיר חמניצקי שליט"א ירושלים.

קול המעדינים

הודעה חשובה

אפשר לשמוע מעמד סיום מסכת עירובין שנערך ע"י הרה"ג בנשי"ק אברהם שמואל צבי רוקח שליט"א נכדו חביבו של כ"ק מו"ח האדמו"ר מבעלזא שליט"א בהשתתפות הרה"צ רבי אהרן מרדכי רוקח שליט"א והגאון רבי בערל רכניצ'ר שליט"א רב וראש ישיבת בעלזא חיפה וכן אפשר כבר לשמוע מעמד סיום מסכת עירובין בשילוב סעודת הודיה שהתקיימה בקרית צאנז נתניה

גליון זה נודב ע"י ידידינו

הגאון רבי שניאור זלמן שוורץ שליט"א

לוס אנגלס

לעילוי נשמת אמו

האשה הצדקנית מרת סלבה בת שניאור זלמן ז"ל

נפטרה כ' כסליו תשמ"א ת.נ.צ.ב.ה.

איך יכול להיות שדינה היתה יצאנית הרי כל כבודה בת מלך פנימה?

בפרשתן ל"ד א' ותצא דינה בת לאה וגו' לראות בבנות הארץ.

פירש"י בשם המדרש ולא בת יעקב, אלא על שם יציאתה נקראת בת לאה, שאף היא יצאנית היתה, שנאמר ל' ט"ז ותצא לאה לקראתו, ועליה משלו המשל יחזקאל ט"ז מ"ד כאמה כבתה.

יש להקשות: איך יכול להיות שדינה היתה יצאנית, הרי כל כבודה בת מלך פנימה, ואיך יכול להיות שהתורה תדבר בגנותה של הצדקנית כך מקשה האלשיך הקדוש, וכן האלשיך הקדוש, וכן חתם סופר, וכן הכתב סופר, וכן באר מים חיים, וכן בספר אפריון.

איכא כמה תרוצים:

א. ע"פ מה דאיתא בגמ' ברכות ס' א' על פסוק ואחר ילדה בת כי בן היתה, אלא שאחר הורתה מזכר תמים בקשה לאה רחמים תתהפך לנקבה בל תגרע רחל מהשפחות שלא תלד רק אחד להשלים השנים עשר שבטים, הנה כי דינה בהורתה היתה זכר אלא שנתהפכה אחר כך, ולכן מי ששרשה זכר אינו מן התימה תהיה יצאנית כי כן יעשו הזכרים וכל דבר הולך אחר שורשו, וזהו אומרו ותצא דינה ואל תתמה על יציאתה כי הלא אם היא בת לאה ולא של יעקב, כי הוא זכר עשאה, כי אשר ילדה ליעקב לומר כי היות בת ליעקב הוא בלידה אך לא בהריון וזהו אומרו בת לאה אשר ילדה ליעקב, ואם כן אל תתמה על היותה יצאנית, טעם שני כי הלא לא כיוונה לשוט בארץ ולהתהלך בה לראות בחורי עם, רק לראות בבנות הארץ לערב דעתה עם הבנות, כך תירץ באלשיך הקדוש, ועיין בכתב סופר מה שפירש בזה.

וכן בשל"ה הקדוש בפרשתן דרך חיים תוכחת מוסר ס"ק ל"ט **כתב** וז"ל מאוד מאוד צריכה אשה להיות צנועה כל כבודה בת מלך פנימה תהלים מ"ה י"ד לא מבעיא אשת איש, אפילו פנויה שלא היתה לאיש, צא ולמד מה קרה לדינה, שהיתה זרע יעקב אבינו זרע לאה אמנו, על כל זאת אירע לה מה שאירע לה, אם כן כמה צריכין שמירה יתירה בנות דעלמא, ומכל מקום אין להרהר אחר יעקב ולא לאה איך יצא זה המכשול של דינה, דע כי טבע דינה היה טבע זכר שהוא יוצא השדה, על כן היתה יצאנית, והענין, כמו שאמרו רבותינו ז"ל ברכות ס' א' תנחומא ויצא ח' שדינה היתה זכר בבטן אמה ויוסף היה נקבה בבטן אמו, והתפללה לאה על זה ונתהפכו שניהם, מכל מקום היה בה טבע הזכר. וזהו שאמר 'בת לאה', כי מה שנעשית בת ולא בן זה היה מכח תפילת לאה.

ובספר אפריון בפרשתן על הפסוק ותצא דינה בת לאה כתב דבר נפלא: דהכתוב בא לתרץ למה היתה יצאנית והרי כל כבודה בת מלך פנימה, אלא משום דהיתה בת לאה, כלומר לאה גרמה לה להיות בת שהתפללה עלי', כמו שכתב רש"י פרשת ויצא ל' כ"א אבל בתחלת היצירה היתה זכר, ולכן נשאר בכחה מטבע הזכר.

ב. ע"פ מה דאיתא בגמ' ע"ז י"ז ע"א דרבי חנינא ורבי יונתן קאזלי באורחא מטו להנהו תרי שבילי אחד פתוח פתוח עבודת כוכבים, ואחד פתוח לפתח למקום שאינו צנוע, אמר חד לחבריה ניזיל אפיתחא דעבודת כוכבים דנכיס יצריה ששחטו את יצרו ותש כוחו כמבואר בגמ' סנהדרין סד ע"א רש"י א"ל אידך ניזיל אפיתחא שאינו צנוע, ונכפיה ליצרן ונקבל אגרא, וכן עשו ללכת בשביל שיש בו פתח למקום שאנשים אינם צנועים, וזה היה גם כוות דינה לשם שמים לראות בבנות הארץ ולגבור על יצרה, ומשום הכי כתיב דינה בת לאה שאף יציאתה היה לשם שמים וכפיה ליצריה, כך תירץ בחתם סופר בפרשתן.

ג. תלה הכתוב בלאה לומר כאמה בתה, כלומר כשם שאמה ודאי נתכוונה לשם שמים כן בתה לשם שמים נתכוונה, כי נודע מאמרם ז"ל שם ל"ט, י"ד בפסוק בראשית י"ב, ה' ואת הנפש אשר עשו בחרן אברהם מגייר האנשים ושרה מגיירת הנשים, ועל כן רצתה גם היא לאחוז בדרכי אבותיה הקדושים לגייר גרים מבנות הארץ להכניסם תחת צל כנפי השכינה, ולזה אמר הכתוב ותצא דינה בת לאה כלומר ביציאה זו היתה בת לאה ממש לעשות כמעשה אמה לצאת לשם שמים, ועל כן הלכה לראות בבנות הארץ כלומר לראות בקרבן ותוכן לבבם איזה שתוצאה להתקרב אליה לשמוע לדבריה, כי גם באומות יש איזה נשמות

שמוכשרין לקבל טהרה ורוצין בדביקות ישראל, כידוע מרות ושאר גירי צדק שבעודן בגיותן הם מתלויים ורודפים אחרי בני ישראל מפני ניצוצי הקדושה שבהם, ובתוך כך מספר המקרא בשבח דינה כי דוקא לראות הלכה ולא להראות את עצמה לעיני העמים והשרים את יפיה כי טובת מראה היא וגם לראות בבנות הארץ דוקא ולא ח"ו בבני הארץ כי צדקת אבותיה הקדושים היה בה מראשה ועד רגלה בלתי לזוז ימין ושמאל ויעקב היה מטתו שלימה, ואולם אחרי כל זה הנה הכתוב צווה ואמר תהלים מ"ה י"ד כל כבודה בת מלך פנימה שאין דרך בנות ישראל הצנועות לצאת חוצה כי אם הם צדקתם עומדת לעד, אבל זה שמבחוץ אם יביט בה ויהרהר דבר מה הרי לעוון פלילי נחשב גם עליהם להיותם מכשילים בני אדם גם בני איש, וכמעשה דהאי תנא תענית כ"ד א' שאמר לבתו שובי לעפרך ולא יכשלו בך בני אדם, ושרה שהיתה מגיירת הנשים הרי נאמר עליה בראשית י"ח ט' הנה באה, שהיתה צנועה ביותר שלא יצתה לחוץ ועשתה ביכולתה בביתה פנימה כאשר יכלה לגייר הנשים שבאו אצלה, ודינה שיצתה, על כן וירא אותה שכס וגו', כך כתב בבאר מים חיים בפרשתן.

מדוע לאה שהתפללה שאינה רוצה להתחתן עם עשיו לא נענשה

כמו יעקב שהחביא את דינה כדי שלא תתחתן עם עשיו?

בפרשתן ל"ב כ"ג ואת אחד עשר ילדיה.

וברש"י ודינה היכן היתה, נתנה בתיבה ונעל בפניה שלא יתן בה עשו עיניו, ולכך נענש יעקב שמנעה מאחיו שמא תחזירונו למוטב, ונפלה ביד שכס, בענין קושיית הראשונים מדוע נענש יעקב וכי יש חיוב לאדם לתת את בתו שתתחתן עם רשע, הרי אמרין בגמ' סוטה פ"ג ט"ז א' תניא היה רבי מאיר אומר כל המשיא בתו לעם הארץ כאילו כופתה ומניחה לפני ארי, חזינן שיש איסור לתת את בתו לעם הארץ ולא אמרין שצריך לתת שמא יחזירונו למוטב, עיין בספר מעדני אשר חלק ר' פרשת ויצא מה שהארנו בזה.

יש להקשות: מדוע לאה שמבואר בגמ' ב"ב כ"ג א' שלכן היתה עיני לאה רכות מרוב בכיות שלא רצתה ליפול ביד עשיו והוא ליה שבח לגביה, מדוע לא נעשה כמו יעקב הרי גם היתה יכולה להחזירו למוטב, כך מקשה בשפתי חכמים בפרשת בשם נחלת יעקב, וכן החיד"א בספרו חומת אינן, וכן בספר יד משה אמריליווי פרשת ויחי.

איכא כמה תרוצים:

א. שונה מצבו של עשיו בצעירותו, שבאותו הזמן היה רשע גמור ולקח נשים על נשותיו והוסיף רשעה על רשעותיו. ואז אכן לא היה ללאה סיכוי להחזירו למוטב, לכן לא נענשה על זה, אמנם עכשיו שנתבגר וראינו שנכמרו רחמיו על יעקב ונשקו בכל ליבו, אולי נפתח פתח תקוה שתחזירונו דינה בתשובה, כך תירץ בשפתי חכמים בשם נחלת יעקב.

ב. אולי לאה אכן לא היה בכוחה להחזיר אחרים למוטב, משא"כ דינה שנישאה לאיוב והחזירתו למוטב וגיירתו, הוכיחה שהיא יותר ראויה להחזיר את עשיו למוטב, לכן נענש יעקב, כך תירץ בשפתי חכמים בשם נחלת יעקב.

ג. לאה נישאה לבסוף ליעקב, צדיק גמור, והוכיחה שצדקה במיאונה להינשא לעשיו, משא"כ דינה שנישאה בסוף לאיוב שהיה ערל וטמא, א"כ גרוע מעשיו, לפיכך נענש, כך תירץ בנחלת יעקב בפרשתן.

ד. לאה היתה מוכנה להינשא לעשו אם היה נגזר עליה כן לנסות להחזירו למוטב, אך זה גופא סיבת בכייתה שחשבה (ע"פ שיחת הבריות) שנפל בגורלה להינשא לעשיו מספק שמא תחזירונו למוטב, בו בזמן שבגורל אחותה נפל להינשא לצדיק גמור כיאע"ה, אבל בעצם מעולם לא סירבה להינשא לעשיו, ולא על סירוב נישואין זה נשתבחה, ושוב לא קשה מדינה, כך תירץ במשכיל לדוד.

ה. ע"פ מה שמובא בשם החזון איש שהיה גלוי וידוע לפני הקב"ה שאם תימסר דינה לעשיו תחזירונו למוטב, ויעקב אבינו שהיה לו רוה"ק היה צריך לדעת זאת, ולכן נענש, אבל אנחנו לא יכולים להיענש על זה כלל, ולפי"ז מיושבת גם הסתירה מלאה, לפי שלה לא נתגלה זאת ברוה"ק או בנבואה, מעדני אשר.

ו. עיקר בכיית לאה היתה דאפשר דעשיו תחזירנה לרעה כיון דאביה רשע ואבי אביה, משא"כ דינה דאברהם יצחק ויעקב צדיקים היו והחוט המשולש לא ינתק אז ודאי היא תחזירנה למוטב, כך תירץ בספר יד משה אמריליווי פרשת ויחי, ועיין בספר הנפלא יצחק יונן מאת ידידי הרה"ג יצחק קרימאן שליט"א בפרשתן מה שכתב בזה.

איך יכול להיות שיעקב היה שלם בממונו
הרי חסר לו הרבה כסף ממה שנתן דורון לאחיו עשיו?
בפרשתו ל"ג י"ח ויבא יעקב שלם.

איאת בגמ' שבת ל"ג ע"מ ב' שלם בממונו שלם בתורתו שלם בגופו.

יש להקשות: איך יכול להיות שיעקב היה שלם בממונו, הרי נחסר לו כל אותו הדורון ששלח לעשיו, כך מקשה המורה בפרשתו, וכן החתם סופר בפרשתו, וכן האור החיים הקדוש, וכן המאור ושמש.

איכא כמה תרוצים:

- א. לא נחשב לו כל הפזור ההוא של הדורון לכלום, כך תירץ במורה פרק ל"ב.
 - ב. מה שחסר מנכסיו יעקב אבינו במנחה אשר נתן לעשו, השלים ה' חסרונו שחסר מנכסיו שהביא מפרדן ארם, והוא אומר ויבא יעקב שלם וגו' בבואו מפרדן וגו' פ"י שלם בנכסים כשיעור בואו מפרדן ארם, והגם שניכח מהם במנחה גדולה אף על פי כן ה' שלם לו, והיא ברכת כל שנתן לו ה', כך תירץ האור החיים הקדוש, בפרשתו.
 - ג. ע"פ מה דאמרינן בגמ' ב"ב ט' ע"מ ב' על הפסוק "ונוגשין צדקה" כל מה שישראל נותנים מסים לאומות העולם נחשב לצדקה, א"כ מכיון שנתן דורון לעשיו ממילא נעשה שלם בממונו דנחשב כאילו עשה צדקה בזה ולא נחסר כלום, כך תירץ החתם סופר בפרשתו.
- וכעין זה כתב בצרור המור בפרשתו: וז"ל לפי שכבר אמרו רז"ל שהמסים והארנוניות שנותנים למלכים הם במקום מעשר וצדקה, כדכתיב ושמתי פקודתך שלום ונוגשין צדקה, ואחר שיעקב שלח לעשו מן הבא בידו שפירושו מכל נכסיו שהיו בידו, וכן שלח עזים מאתים ותישים עשרים, וכן כל הנשאר לפי חשבון המעשרות, זה היה במקום מעשר, שאם לא כן למה פרט אלו המספרים מכוונים, אם לא היה לענין המעשרות, וכמו שאמר ביצחק מאה שערים אומד זה למעשר היה, וכן ביעקב מספר זה למעשר היה.

ובטעם הדבר שמה שישראל נותן לגוים למיסים נחשב לצדקה איכא כמה טעמים:

- א. מפני שעכו"ם נוטלין מן העשיר בשביל העני, כך פירש המהרש"א, וכבר קדים במאירי.
- ב. כשמקבלין אותו בשמחה וסובלים עול גלותם לכבוד השם, כך כתב המאירי ב"ב ט'.
- ד. מכאן חזינו דמה שנותנים לאח לא נקרא חסרון, כיון שהוא אחיך מאבא אחד אע"פ שהוא רשע כמו עשיו, מעדני אשר.

האם מותר לשלם מיסים ממעות מעשר כספים כיון דנחשב לצדקה?

יש לחקור האם מותר לתת מיסים ממעות מעשר כיון דנתינת מסים נחשב לצדקה או דילמא אסור.

הנה כתב הרמ"א יור"ד סימן רמ"ט דאין לעשות ממעשר כספים שאר דבר מצוה וכגון נרות לביהכ"נ אלא רק יתנו לצדקה.

וכתב שם הטורי זהב: דכל שכן דאסור לשלם מסים במעשר כספים, אף על גב דאיאת בגמ' ב"ב ט' שאפילו מה שאומות העולם נוטלין בזרוע נחשב לצדקה, מ"מ זה נקרא פורע חובו מן הצדקה, תדע דהא גם במה שאדם זן בניו הקטנים אמרינן בגמ' כתובות נ' ע"מ א' דהוי בכלל עושה צדקה בכל עת, וכי סלקא דעתך שיוציא אדם מעשר שלו לזון בניו הקטנים.

וכן כתב בשו"ת חוות יאיר סימן רכ"ד דהא דאמרינן דמיסים נחשב לצדקה, אין הכוונה שהנותן מסים כבר קיים מצות צדקה.

ובספר ראשון לציון מהאור החיים הקדוש יור"ד סימן רמ"ט כתב דנראה דעל כל פנים לא מחייב לתת מעשר, אלא אחר שיטול שיעור המס, לא שיתחייב לתת המעשר עליו, והוא צריך לתתו למס, הגם שהוא ריוח לו, הרי הוא נותנו במס, דהויא כצדקה.

ומביא ראיה: מהא דקמ"ל דפאה פטורה מן המעשר, כיון דצריך לתתו אינו נחשב מן המנין, א"כ ה"ה כאן אינו צריך לעשר כיון שצריך לתתו למס אינו מן המנין.

ובברכי יוסף יורה דעה סימן רמ"ט ס"ק י"ט הביא את דבריו: וכתב יש לפקפק קצת בדמיונו, דשאני פאה דילפינן מקרא, כמבואר בירושלמי ריש מעשרות ופ"ק דחלה ה"ג ועיין ברש"י סוטה דף מ"ג.

ובשו"ת מנחת יצחק חלק ה' סימן ל"ד כתב דלהלכה למעשה, לא נראה כן מדברי הפוסקים, ואי אפשר לנכות המעשר מן המס, וצריך לתת מעשר גם על המס.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זסקינד הגר שליט"א מנהטן
משיב כהלכה שינון ידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משו"ע ומשנה ברורה

מדור ידיעת הפרשה

- א [חידה. באיזה יום בשנה נאבק המלאך (שרו של עשיו) עם יעקב אבינו ע"ה?
- ב [חידה. מי ניצל בזכות תפילין שהיו בראשו וציצית בבגדו?
- ג [צ"ע. מדוע חייב על אכילת גיד הנשה, הרי גידין זהו כעץ בעלמא ואין בזה טעם ואין דרך לאכול את זה?
- ד [חידה. מתי עשיו זכה לקפיצת הדרך ומדוע?
- ה [חידה. מה הראיה שבמלחמה אין דין איסור סכנת נפשות, ומותר לסכן נפשות?

מדור ידיעת ההלכה - הלכות שבת

- ו [קילוף פירות, חידוד. לפני ר' חיים ולפני ר' אהרון הייתה מונחת בליל שבת צלחת ובה בוטנים. שניהם לקחו כל אחד עבור עצמו, חופן בוטנים מהצלחת, קלפו את הקליפה הדקה הצמודה להם, כדי לאכול את הבוטנים בשבת בצהריים. לר' חיים מותר לעשות זאת ולר' אהרון אסור. מדוע?
- ז [שאלה - טעה בתפילת שבת. ר' מאיר התחיל לומר בברכה הרביעית בתפילת השבת "אתה", מתוך כוונה להמשיך "חונן" אך נזכר טרם אמר את המלה "חונן" מה יעשה: בערבית, בשחרית, במוסף ובמנחה?
- ח [שאלה - הפרדת אוכל מאוכל. חיים קיבל בשבת, כתוספת למנה העיקרית, מנה של אורז ומנה של שעועית. המנות היו מונחות אחת ליד שניה ונוגעות זו בזו. חיים אינו אוכל אורז והוא רוצה להחזיר את כל האורז לקערה של האורז, ולהשאיר בצלחתו רק את השעועית. האם זה מותר לו, ובאיזה אופן ינהג?
- ט [שאלה - תוספת על דבר טמון. גב' ישראלית הטימנה בתוך שמיכה, בערב שבת לצורך סעודת ליל שבת, סיר עם תבשיל רותח. בליל שבת לפני שבני המשפחה חזרו מבית הכנסת, פתחה הגב' ישראלית את הכיסוי, הניחה על הסיר הטמון שתי חלות כדי לחממן לקראת הסעודה וכסתה עם השמיכה את הסיר והחלות שעליו. האם מותר לה לעשות זאת?
- י [שאלה - הפרדת חוטי ציצית. חוטי הציצית בטלית קטן של ר' יהונתן הסתבכו זה בזה, כלומר מכל כנף של הטלית קטן יוצאים 8 חוטים, חוטים אלו הסתבכו הרבה אלו באלו כך שאי אפשר להפרידם בקלות. האם מותר לר' יהונתן להפריד חוטים אלו בשבת? (הערה: החוטים מסובכים זה בזה אך לא נקשרו זה בזה).

כללי השתתפות

- 1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
- 2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכויו בהגרלה.
- 3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
- 4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
- 5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. -יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעזרה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. - שאר ענייני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח טבת שמות הזוכים לחודש חשוון תשפ"א

הרב יהודה מושקט שליט"א ב"ב
הב' ברוך הרטמן נ"ו ישי' ויזניץ ב"ב

